

«ХВАРОБА» АХОВЫ ЗДАРОЎЯ

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

Па словах кіраўніка дзяржавы, апошнія паўгода ўсё грамадства было ўзрушана становішчам спраў, якое склалася ў медыцыне. Учора на нарадзе Аляксандр Лукашэнка растлумачыў, што з мінулага года яму стала паступаць інфармацыя аб тым, што колькасць спраў карупцыйнага характару ў медыцыне рэзка ўзрасла — амаль у два разы. «На жаль, факты карупцыі здараюцца ўсюды, але ў ахове здароўя праблема стала не кропкавай, а скразной, як некаторыя казалі, сістэмнай. Яна закранула не асобных чыноўнікаў, а практычна ўсю вертыкаль — ад прыватнікаў, ваенных, дзяржслужачых да Міністэрства аховы здароўя, а можа быць, і вышэй — следства разьбярэцца, — скажаў беларускі лідар. — Мною была пастаўлена прынцыповая і цвёрдая задача: не знайсці «стрэлачнікаў», а літаральна выкарчаваць гэтую заразу дашчэнту, дакапацца да галоўных арганізатараў гэтага беззаконня».

Самае важнае, паводле слоў Прэзідэнта, — выявіць перадумовы і прычыны, якія прывялі да завядзення крымінальных спраў, дзе фігуруюць дзясяткі мільёнаў долараў злачынных сродкаў.

Вынікі несучаснасьці: амаль 100 чалавек трапілі пад следства. «Пакуль, — удакладніў Аляксандр Лукашэнка. Кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што суд вызначыць, хто і наколькі вінаваты, але выкрытыя факты сумненняў не выклікаюць.

Ён таксама адзначыў, што пры ўсёй маштабнасці апэратыўных мерапрыемстваў Камітэт дзяржаўнай бяспекі спрацаваў спакойна і акуратна. На яго думку, іншым сілавікам трэба браць прыклад з таго, як можна забяспечваць выкананне законаў і пры гэтым не шкодзіць эканоміцы і невінаватым работнікам.

«Я хацеў, каб усе ведалі гэтую інфармацыю і не было нараканняў: «Навошта так жорстка?» Некаторыя так разважаюць. Але гэта здароўе людзей, і гэта вялікія грошы, якія мы ўкладваем і якія сёй-той вырашыў прасіваць праз цэны на медтэхніку і лекі», — дадаў беларускі лідар.

Менш за ўсё кіраўнік дзяржавы хоча, каб гэтыя гучныя правапарушэнні негатывна паўплывалі на стаўленне грамадства да айчыннай аховы здароўя. Такія выпадкі ні ў якой меры не павінны кідаць ценю на сумленны і прыстойныя урачоў, якіх у нас большасць.

Таму Прэзідэнт запатрабаваў адкрыта абмеркаваць на нарадзе праблемныя пытанні медыцынскай сферы, вызначыць шляхі іх вырашэння і прадметна паставіць задачы на перспектыву. Ён падкрэсліў: ніхто не павінен быць пакараны дарэмна, і падазраваць ніхто не можа чалавека невінаватага. «Але таго, хто заблытаўся ў карупцыйнай павуціне, мы адтуль выцягнем і прызначым туды, дзе ён павінен быць», — заявіў Аляксандр Лукашэнка.

Слова міністру

Міністр аховы здароўя Валерый Малашка заявіў, што сістэма аховы здароўя выбудавана, працуе стабільна і выконвае свае задачы. Разам з тым за праблемы, якія назваў Прэзідэнт, міністэрства і асабіста міністр нясуць поўную адказнасць, пацвердзіў Валерый Малашка.

Паводле яго слоў, з'яўленню карупцыі спрыялі самазаспакоенасць ад станоўчых вынікаў, залішняя асця-

рожнасць пры прыняцці рашэнняў, працягласць працэдур закупаў, нядобрасумленнасць асобных кіраўнікоў і закупнікоў.

Міністр аховы здароўя лічыць адной са сваіх задач зрабіць медыцынскую дапамогу недарагой для дзяржавы. Кіраўнік дзяржавы пацікавіўся, якім чынам гэта можна зрабіць пры створанай карупцыйнай сістэме закупаў лекаў і медыцынскай тэхнікі. Валерый Малашка адказаў, што найперш неабходна ліквідаваць перадумовы карупцыі. Для гэтага праведзена маштабная работа ў змене заканадаўства. Кіраўнікам устаноў дадзена вялікая самастойнасць пры набыцці лекаў і тэхнікі. Асабліва ўвага ўдзелена адбору кіраўнікоў, узмоцнены контроль за адсочваннем цэн, працэдур закупаў.

У цэлым усе свае намаганні міністэрства накіруе на тое, каб працэдур дзяржаўных закупаў былі празрыстымі і зразумелымі, запэўніў Валерый Малашка. Сёння работа камісіі па закупках транслюецца ў інтэрнэце.

Другая праблема, якую вылучыў міністр аховы здароўя, — гэта забеспячэнне даступнай і якаснай медыцынскай дапамогі для зніжэння захваральнасці і смяротнасці ад інфекцыйных хвароб. Па словах чыноўніка, для гэтага змяняецца работа першаснага звяна. У цэнтры ўвагі — здаровы пацыент і прафілактыка, дыспансерызацыя. Да 2021 года будзе ўкаранены інстытут урача агульнай практыкі, заканадаўча прапрацоўваецца ўвядзенне дня здароўя, каб пацыент за дзень, які дае наймальнік, прайшоў дыспансерызацыю і ўсе неабходныя абследаванні.

У міністэрстве падлічылі, што калі людзей з высокай рызыкай інфарктаў і інсультаў будуць забяспечваць лекамі са зніжкай у 50 %, а да гэтага дадасца лячэнне ў дзённых стацыянарных паліклініках, то гэта будзе каштаваць як мінімум у тры разы танней, чым лячыць іх пазней у бальніцы. Усе неабходныя прэпараты — айчынныя.

Што датычыцца павелічэння сярэдняй працягласці жыцця, то Валерый Малашка адзначыў, што да вырашэння праблемы варта прыцягнуць іншыя галіны — харчовую напрыклад. Яшчэ адна праблема — рост патрэбы ў новых відах і аб'ёмах медыцынскай дапамогі. Стаж працаздольнага ўзросту расце, а значыць, павялічваецца колькасць хранічных паталогій, на барацьбу з імі патрэбныя лекі. З мэтай падтрымкі айчынных вытворцаў прапрацоўваецца пытанне гарантыванай закупкі на працягу трох гадоў імпартазамышчальных прэпаратаў нашых прадпрыемстваў. Вядзецца работа і над павелічэннем экспарту.

Акрамя таго, па словах Валерыя Малашкі, неабходна карэнным чынам змяніць сістэму кантролю якасці медыцынскай дапамогі, ужо распрацаваны новыя крытэрыі. Дарэчы, распрацоўваецца цэнтральная сістэма электроннай аховы здароўя, якую могуць запустыць ужо ў 2021—2022 гадах.

Адказ Прэзідэнта

Па завяршэнні дакладу Валерыя Малашкі кіраўнік дзяржавы выказаў сумненне ў тым, што той знаёмы з расследаваннямі ў медыцынскай сферы. «Вы лічыце, гэта нармальна? Я задаў пытанне: чаму гэта стала магчымым? — спытаў беларускі лідар. — Вось вы растлумачце, каб людзі вас сёння пачулі і зразумелі прычыну. Сітуацыя склалася так: сотня нягоднікаў трапіла пад след-

ства, але ж працуе 270 тысяч. І пляма на іх усіх лягла. У чым вінаваты тыя людзі, якія сумленна выконваюць свой абавязак?»

Аляксандр Лукашэнка нагадаў, што пры назначэнні звярнуў увагу Валерыя Малашкі на карупцыйны складнік, а таксама запатрабаваў вывучыць сітуацыю з цэнаўтварэннем. Пазней яму было даложа, што ўсё ў парадку. Але ж па факце даручэнні не былі выкананы.

Валерый Малашка прызнаўся, што апраўдвацца тут няма чым, яму сорамна. Па словах міністра, яму цяжка растлумачыць паводзіны такіх кіраўнікоў, але разам з тым сістэму плануецца мяняць, зрабіць усё максімальна празрыстым.

«Валерый Анатольевіч, гэта ж у вас пад носам. Ну вы куды глядзелі? — зноў спытаў Аляксандр Лукашэнка. — Бо там затрыманыя непасрэдна вашы падначаленыя. Вы мне так вось шчыра скажыце, вы здольныя кіраваць міністэрствам? Бо калі вы не здольныя, далей будзе горш».

У адказ міністр аховы здароўя абяцаў, што зробіць усё, каб выправіць недахопы і каб сістэма працавала стабільна. Кіраўнік дзяржавы заўважыў, што пахвала міжнародных арганізацый акружыла галаву, таму ў міністэрстве перасталі звяртаць увагу на скаргі людзей, чэргі ў паліклініках, хамства з боку ўрачоў. Ён параіў Валерыю Малашку вывучыць водгукі ў інтэрнэце — па іх можна ацаніць работу сферы. Паводле слоў Прэзідэнта, глабальныя поспехі — гэта выдатна, але размова ідзе пра звычайных людзей.

Пытанне пра тое, як такое магло адбыцца, Аляксандр Лукашэнка задаў і першаму намесніку міністра аховы здароўя Дзмітрыю Піневічу.

На думку апошняга, быў ослаблены кантроль, недаглядзелі за арганізацыямі, якія ажыццяўлялі закупкі, экспертызу якасці. Не змаглі наладзіць сістэму аб'ектыўнага экспертнага кантролю. Не было ясна, што рабіць з афіяванымі кампаніямі, у заканадаўстве гэта не было замацавана. Ён адзначыў, што сёння пры закупках неабходна мець некалькі меркаванняў, цэнтраў, каб не было ўзгодненых пазіцый, паколькі гэта нясе ў тым ліку карупцыйную рызыку. Ён запэўніў, што ўсе найбліжэйшыя аўкцыёны і конкурсы будуць весціся ў ручным рэжыме.

Фінальнае слова было за беларускім лідарам: «Не дай бог мне даджаць хоць найменшую зачэпку па персаналіях, па кіраўніцтве Міністэрства аховы здароўя. Я буду настойваць на тым, каб памножылі на тры. Мінімум атрымаеце каэфіцыент тры. Калі дзесьці паблжжам камусьці будзе, то вам будзе павелічэнне».

Пачатак наступнага года — да гэтага часу цяперашняе кіраўніцтва аховы здароўя абавязана вырашыць праблемы. У пачатку 2019-га адбудзецца новая вялікая размова на гэтую тэму.

Па выніках нарады Прэзідэнт даў згоду на назначэнне шэрагу кіраўнікоў у сферы аховы здароўя. На пасаду намесніка міністра аховы здароўя ўзгоднены Барыс Андрасюк.

Мікалай Кудзьянчук узгоднены на пасаду генеральнага дырэктара вытворча-гандлёвага рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства «Белмедтэхніка».

На пасадзе генеральнага дырэктара гандлёва-вытворчага рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства «Белфармацыя» будзе працаваць Ваянціна Ігнаценка.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.

ВУЧЫЦЦА КАРЫСНА

Беларусь хоча бліжэй пазнаёміцца з вопытам Савета Еўропы па мясцовым самакіраванні

Пра гэта заявіў Аляксандр Лукашэнка на сустрэчы са старшынёй Кангрэса мясцовых і рэгіянальных улад Савета Еўропы Гудрун Мослер-Цёрнстром.

У пачатку сустрэчы кіраўнік дзяржавы павітаў старшыню кангрэса ў Беларусі і падзякаваў ёй за візіт у «гэты цудоўны восеньскі час». На яго думку, вельмі важна, каб яна пазнаёмілася з Беларуссю і Мінскам, каб мець уласнае ўражанне пра краіну.

«Мясцовае самакіраванне, кіраванне рэгіёнамі — гэта вельмі важная ў сучасным свеце тэма. І тое, што Савет Еўропы ўдзяляе гэтаму вялікую ўвагу, дарагога варта. І мы хацелі б бліжэй пазнаёміцца з вашым вопытам, таму цесна супрацоўнічаем з кангрэсам», — падкрэсліў беларускі лідар.

Паводле слоў Прэзідэнта, круглы стол па праблематыцы мясцовага самакіравання, які верхняя палата беларускага парламента разам з Кангрэсам мясцовых і рэгіянальных улад Савета Еўропы правядзе 12 верасня ў Мінску, прынясе пэўную карысць не толькі Беларусі, але і Еўропе ў цэлым, а таксама самой арганізацыі.

ДАВЕДКА

Кангрэс мясцовых і рэгіянальных улад Савета Еўропы — кансультацыйны орган Савета Еўропы, які прадстаўляе мясцовыя і рэгіянальныя ўлады еўрапейскіх дзяржаў. Налічвае 324 члены ад больш чым 200 тысяч адміністрацыйна-тэрытарыяльных адзінак 47 дзяржаў.

«Я хацеў бы вас запэўніць, падзякаваўшы за магчымасць арганізаваць у Мінску падобнае мерапрыемства, што мы зробім усё для таго, каб яно было паспяховым, і выканаем любое ваша пажаданне, якое ўзнікне па ходзе правядзення гэтага мерапрыемства», — дадаў ён.

Аляксандр Лукашэнка таксама адзначыў, што ў Беларусі ёсць пэўны вопыт міжрэгіянальнага супрацоўніцтва з Расіяй, Украінай у рамках трансгранічных праграм, а таксама з краінамі Балтыі. Прэзідэнт нагадаў, што восенню ў нашай краіне адбудзецца два буйныя мерапрыемствы: сустрэча кіраўнікоў рэгіёнаў Расіі, а потым Форум рэгіёнаў Беларусі і Украіны. Кіраўнік дзяржавы запрасіў старшыню кангрэса на гэтыя мерапрыемствы, каб убацьчыць вынікі рэгіянальнага супрацоўніцтва.

Старшыня кангрэса выказала ўпэўненасць, што круглы стол будзе паспяховым. «Для нас гэта толькі пачатак у нашых прадукцыйных адносінах у галіне мясцовага самакіравання», — дадала яна.

Старшыня кангрэса падзякавала за дапамогу ў арганізацыі сустрэчы Савету Рэспублікі ў цэлым і яго старшыні, а таксама адзначыла адкрытасць зносінаў. На яе думку, семінар стане карысным і для кангрэса. «Мы сапраўды гатовыя вучыцца ў вас. Я веру, што мы можам вучыцца адно ў аднаго», — заявіла Гудрун Мослер-Цёрнстром.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.

У тэму

Раней са старшынёй Кангрэса мясцовых і рэгіянальных улад Савета Еўропы сустрэўся старшыня Савета Рэспублікі Міхаіл Мясніковіч, паведамліла БелТА. Парламентарый адзначыў, што ў апошнія гады работа з СЕ, ЕС і ў цэлым з аб'яднанай Еўропай актывізавалася, таму трэба зрабіць усё, каб гэтыя пазіцыі замацаваць і развіваць.

Ён таксама заявіў, што бакі нядрэнна рушылі наперад у супрацоўніцтве ў сферы мясцовага самакіравання.

■ Форум рэгіёнаў

Нас чакае

Тыдзень інтэграцыі

Ён пройдзе напярэдадні

пятага Форуму рэгіёнаў Беларусі і Расіі

Падчас гэтага тыдня Магілёўская вобласць будзе прымаць дэлегацыі і правядзе савет дэлегавага супрацоўніцтва. Акрамя таго, запланаваны злёт студэнцкіх атрадаў і маладзёжная спартакіяда.

«Маладыя людзі будуць задзейнічаны ў рабоце ўсіх секцый, каб абмяркоўваць прыярытэты будаўніцтва Саюзнай дзяржавы. Пройдзе цікавы маладзёжны форум з удзелам дэлегацый з розных рэгіёнаў дзвюх дзяржаў. Чакаецца адкрыты дыялог, падчас якога мы падвядзём вынікі супрацоўніцтва і паставім задачы на сярэдне- і доўгасрочную перспектыву», — адзначыла намеснік старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі Мар'яна ШЧОТКІНА на пасяджэнні беларускага і расійскага арганізацыйных камітэтаў па падрыхтоўцы і правядзенні форуму ў Магілёве. Было абмеркавана, што, калі ў горадзе не хопіць месцаў у гасцініцах, будучы задзейнічаны магчымасці Шклоўскага, Чавускага і іншых суседніх раёнаў.

Надзея АНІСОВІЧ